

CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr.1a-353/25

Nr.PIGD 1-24044072-03-1a-13062025

Judecătoria Bălți, sediul Fălești

Judecător: Anatolii Blinov

D E C I Z I E

În numele Legii

21 mai 2026

municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

În completul compus din:

Președintele ședinței, judecător

Ghenadie Liulca

Judecătorii:

Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

Grefieri:

Doina Știrbu

Cu participarea:

Procurorului:

Alexandru Gordilă

Avocatului:

Veaceslav Pascari

a examinat în ordine de apel în ședință publică, apelurile procurorului în Procuratura Bălți, Oficiul Fălești, Liliana Gonța și a inculpatului Gorbani Ruslan și a avocatului său Matachi Igor declarate împotriva sentinței judecătorești Bălți, sediul Fălești din 21 mai 2025 pronunțată în privința lui:

Gorbani Ruslan *****, IDNP ***** , născut la data de ***** , originar și domiciliat din s. ***** , studii medii, divorțat, are la întreținere patru copii minori, neangajat în câmpul muncii, cetățean al Republicii Moldova, fără grad de dezabilitate, posedă limba de stat, reținut în prezenta cauză la 23 decembrie 2019, ora 1150, plasat în arest la domiciliu prin încheierea Judecătorești Bălți, sediul Fălești din data de 26 decembrie 2019 până la 22 ianuarie 2020, ora 1150, la moment deținut pentru o altă infracțiune în Penitenciarul nr. 4 Cricova, mun. Chișinău, anterior judecat prin:

- sentința Judecătorești Ocnița din 06 aprilie 2011, în temeiul art. art. 190 alin. (4), 361 alin. (1) Cod penal, iar potrivit art. 84 Cod

penal i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de privațiune de libertate pe un termen de 7 ani și 6 luni. Procesul penal pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal a fost încetat în legătură cu împăcarea părților. În baza deciziei din 11 mai 2017, a Curții de Apel Chișinău, fiindu-i stabilită pedeapsa potrivit art. 190 alin. (4) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 5 ani. Procesul penal privind săvârșirea infracțiunii în temeiul art. 361 alin. (1) Cod penal a fost încetat, pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. În rest, sentința din 06 aprilie 2011, emisă de Judecătoria Ocnița a fost menținută;

- sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 noiembrie 2022, în temeiul art. 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2024, în temeiul art. 27, 45 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis. Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a adăugat 1 an închisoare din partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința din 22 noiembrie 2022, emisă de Judecătoria Bălți, sediul central, stabilindu-i definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare de 11 ani, cu executarea într-un penitenciar de tip închis (hotărârea nefiind definitivă);

prin care a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Procedura de înștiințare a participanților a fost respectată.

Termenul de judecare a cauzei:

-în instanța de fond 22 aprilie 2024-21 mai 2025

-în instanța de apel 13 iunie 2025-21 mai 2025.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

a c o n s t a t a t :

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 21 mai 2025 a fost recunoscut vinovat Gorbani Ruslan de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, și în baza acestei legi i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei închisorii de către Gorbani Ruslan s-a dispus a fi calculat din momentul pronunțării sentinței, cu computarea în termenul pedepsei a perioadei aflării acestuia în stare de arest la domiciliu de la data de 23 decembrie 2019, ora 11:50 până la data de 20 ianuarie 2020.

S-a admis parțial acțiunea civilă a părții vătămate/civile Iacob Corneliu, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune.

S-a încasat de la inculpatul Gorbani Ruslan în beneficiul părții vătămate/civile Iacob Corneliu suma de 609000 (șase sute nouă mii) lei, cu titlu de prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

S-a încasat de la inculpatul Gorbani Ruslan în beneficiul părții vătămate/civile Iacob Corneliu suma de 20000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin infracțiune.

În rest acțiunea civilă cu referire la repararea prejudiciului material a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

A fost soluționată soarta mijloacelor materiale de probă.

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a constatat că, Gorbani Ruslan în luna noiembrie 2018, acționând cu intenția îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, în scopul obținerii în mod fraudulos a mijloacelor bănești, intenționat, după un plan bine chibzuit din timp, i-a furnizat informația mincinoasă lui Iacob Corneliu, că el este angajat ca preot la Mănăstirea cu hramul "Sfânta Treime" din satul Alava, raionul Ștefan Vodă și dispune de o donație de semințe de floarea soarelui în cantitatea de 150 tone, pe care dorește să le realizeze la prețul de 4,50 MDL pentru un kg, fapt ce nu corespunde realității, manifestând un comportament dolosiv, în sensul obținerii convingerii fiind îmbrăcat în haine de preot, i-a prezentat un certificat ce confirmă faptul că Mănăstirea cu hramul "Sfânta Treime" dispune de cantitatea de 150 tone de semințe de floarea soarelui și care sunt depozitate pe teritoriul S.A. "Combinatul

de Colectare și Prelucrarea Cerealelor” amplasat pe str. Bogdan Vodă 31, din orașul Fălești, astfel drept rezultat, la data de 13 noiembrie 2018 în jurul orelor 11:00, în timpul când se afla în orașul Fălești, fiind sub influența înșelăciunii și fiind convins a obținut ilicit de la Iacob Corneliu Grigore, mijloace financiare (bani cheș) în sumă totală de 609000 lei MD, după care urmărind intenția de a nu-și îndeplini angajamentul asumat, acțiune pe care nici nu intenționa să o execute, a părăsit locul comiterii infracțiunii, prin ce a cauzat proprietarului un prejudiciu considerabil în proporții deosebit de mari.

Astfel, de către organul de urmărire penală, acțiunile lui Gorbani Ruslan au fost încadrate juridic conform prevederilor art. 190 alin. (5) Cod penal, ”escrocheria”, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, acțiunile prevăzute la alin. (1)-(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”.

Inculpatul Gorbani Ruslan, fiind audiată în cadrul ședinței de judecată nu a recunoscut vinovăția, cauza penală fiind examinată în procedură generală.

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, aceasta a fost contestată cu apel de către procurorul în Procuratura Bălți, Oficiul Fălești, Lilian Gonța, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a sentinței judecătoreiei Bălți, sediul Fălești, din 21 mai 2025 în partea individualizării și stabilirii pedepsei inculpatului Gorbani Ruslan, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de către prima instanță, în partea individualizării pedepsei, prin care inculpatului Gorbani Ruslan pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu amendă în mărime de 15000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu aplicarea măsurii preventive arestul.

În motivarea apelului a invocat următoarele argumente:

-instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a-l recunoaște vinovat pe Gorbani Ruslan, de comiterea infracțiunii încriminate, vinovăție care a fost dovedită pe deplin atât prin totalitatea probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și

prezentate în instanța de judecată și în mod legal a adoptat în privința lui Gorbani Ruslan o sentință de condamnare.

-instanța de judecată a stabilit faptul că, infracțiunea incriminată inculpatului Gorbani Ruslan a fost comisă în luna noiembrie 2018, iar în temeiul art. 8 Cod penal, legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, reglementa sancțiunea pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal sub formă de ”închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”. Instanța de judecată reține că, prin Legea nr. 136 din 06.06.2024 (în vigoare 07.09.2024) au fost operate modificări la prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal, în următoare redacție ”Acțiunile prevăzute la alin. (1)-(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsește cu închisoare de la 7 la 10 ani, cu amendă în mărime de la 9000 la 16000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”.

- instanța de judecată atestă că, după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, la momentul comiterii infracțiunii de către inculpatul Gorbani Ruslan în luna noiembrie 2018, prin prisma art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal și săvârșită de către inculpatul Gorbani Ruslan - se clasifică ca fiind una ”deosebit de gravă” și pentru săvârșirea căreia legea prevede în calitate de pedeapsă „închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”, iar infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal în redacția Legii nr. 136 din 06.06.2024 (în vigoare 07.09.2024), la momentul actual se clasifică, ca fiind infracțiune ”gravă” și pentru săvârșirea căreia legea prevede în calitate de pedeapsă ”închisoare de la 7 la 10 ani, cu amendă în mărime de la 9000 la 16000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”.

-în speță, instanța de judecată în temeiul art. 10 alin. (1) Cod penal, a aplicat retroactivitatea legii penale în privința infracțiunii săvârșite de către inculpatul Gorbani Ruslan și a aplicat sancțiunea penală în redacția Legii nr. 136 din 06.06.2024 (în vigoare 07.09.2024), or, aceasta ușurează pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului, astfel instanța de judecată nu i-a aplicat lui Gorbani Ruslan

pedeapsa cu amendă în mărime de la 9000 la 16000 de unități convenționale, din motiv că înrăutățește situația persoanei vinovate.

- partea acuzării consideră, că instanța de fond greșit a apreciat, că pe caz sânt suficiente circumstanțe, pentru a nu aplica în privința inculpatului Gorbani Ruslan o parte din pedeapsa principală.

- constată că, instanța de judecată corect a calificat încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului potrivit prevederilor art. 190 alin. (5) Cod penal (în vigoare din 07.09.2024) respectiv la rândul său instanța de judecată urma să-i stabilească și să-i aplice acestuia o pedeapsă în limitele acestei norme penale, respectiv pedeapsa principală în cazul dat este compusă din închisoare și amendă și ea nu poate fi divizată, din care motiv, partea acuzării consideră că, pedeapsa aplicată de instanța de fond în privința lui Gorbani Ruslan, greșit a fost individualizată reieșind din cele menționate supra.

De asemenea în termen sentința instanței de fond a fost contestată cu apel și de către avocatul Matachi Igor în interesul inculpatului Gorbani Ruslan solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a sentinței Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 21 mai 2025 emisă în privința inculpatului Gorbani Ruslan în săvârșirea pretinsei infracțiuni prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi soluții, de achitare a inculpatului.

În motivarea apelului a invocat următoarele argumente:

- Gorbani Ruslan urmează să fie achitat de sub învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece, reieșind din conținutul învinuirii formulate în rechizitoriu și din probatoriul cercetat în ședință de judecată, este evident că în cazul examinat nu s-a constatat existența faptei infracționale de escrocherie din partea lui Gorbani Ruslan, iar fapta (acțiunile) inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

- la emiterea sentinței de condamnare prima instanță nu a dat o apreciere corectă probelor administrate pe caz, inclusiv declarațiilor martorilor: *****, *****, *****, *****, *****, și s-a bazat în mod prioritar pe declarațiile părții vătămate Iacob Corneliu.

- nici o probă cercetată în ședința de judecată cu excepția declarațiilor părții vătămate nu indică asupra faptului că, Gorbani Ruslan a dobândit ilicit (obținut) de la Iacob Corneliu, mijloace financiare (bani cheș) în sumă totală de 609000 lei MD, iar declarațiile părții vătămate Iacob Corneliu urmează a fi apreciate critic, ori

acesta a confirmat în ședința de judecată că nu are nici un înscris sau altă probă care să confirme că a transmis lui Gorbani Ruslan mijloace financiare (bani cheș) în sumă totală de 609000 lei MD.

- Iacob Corneliu a declarat în ședința de judecată că, în perioada anului 2018 activa în calitate de colector la SA "Floarea Soarelui" mun. Bălți, respectiv în calitate de profesionist dacă și ar fi transmis careva mijloace financiare lui Gorbani Ruslan evident că Iacob Corneliu urma să întocmească un înscris în acest sens. Ori nu există nici o argumentare logică din partea lui Iacob Corneliu cum eventual ar fi putut să transmită suma totală de 609000 lei MD fără a fi întocmit careva înscriseuri.

- latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie este una intenționată. Conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei, adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective. Din probele examinate în ședința de judecată nu se evidențiază intenția directă la săvârșirea infracțiunii de escrocherie de către Gorbani Ruslan. Ori, Gorbani Ruslan a declarat că: lui Iacob Corneliu personal nu i-a prezentat nici un act precum că deține 150 tone de răsărită și nici nu a primit de la acesta suma de 609 000 lei. Răsărită nu a văzut-o, din motiv că maica Serafima (Maria) i-a comunicat că nimeni nu le va da răsărită până nu vor aduce banii. Iacob Corneliu nu a primit floarea soarelui din motiv că nu a transmis banii. Nici lui nu i-au fost transmiși bani pentru ca ulterior să insiste să i se dea floarea soarelui.

- în cazul examinat nu s-a constatat existența faptei infracționale de escrocherie din partea lui Gorbani Ruslan, iar fapta (acțiunile) inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal. Respectiv în privința lui Gorbani Ruslan nu poate fi emisă o sentință de condamnare și în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod procedură penală, urmează a fi achitat de sub învinuire.

Sentința instanței de fond a fost contestată cu apel și de către inculpatul Gorbani Igor care a invocat încălcarea drepturilor sale în calitate de cetățean or consideră că dosarul a fost falsificat menționând că nu a fost prezent la dezbateri și nici nu i s-a acordat ultimul cuvânt. A reiterat faptul, că sentința a primit-o în spitalul din Penitenciarul nr. 16. A solicitat să se facă dreptate pe caz.

Argumentele participanților:

Procurorul Alexandru Gordilă în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului inculpatului și al avocatului, cu admiterea apelului declarat la

caz de procuror cu casarea parțială a sentinței judecătorei Bălți, sediul Fălești din 21 mai 2025 cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea individualizării pedepsei, prin care inculpatul Gorbani Ruslan, să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu amendă în mărime de 15000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A menționat că instanța corect a reținut în urma declarațiilor părții vătămate comiterea de către Gorbani Ruslan a infracțiunii imputate rezultând cert vinovăția acestuia, astfel poziția apărării și declarațiile inculpatului nu au fost în măsură să răstoarne constatarea faptei și a vinovăției lui Gorbani Ruslan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

A reiterat și faptul, că instanța de judecată în temeiul art.10 alin.(1) Cod penal, a aplicat retroactivitatea legii penale în privința săvârșirii infracțiunii de către inculpat și a aplicat sancțiunea penală în redacția legii nr.136 din 06.06.2024 (în vigoare 07.09.2024), or aceasta ușurează pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului, astfel instanța de judecată a omis de a-i aplica inculpatului pedeapsa cu amendă în limitele de la 000 până la 16000 unități convenționale.

Acuzarea consideră, că instanța de fond greșit a apreciat, că pe caz sunt suficiente circumstanțe, pentru a nu aplica în privința lui Gorbani Ruslan a pedepsei sub formă de amendă or aceasta face parte din pedeapsa principală.

Constată că instanța de judecată corect a calificat încadrarea acțiunilor inculpatului potrivit prevederilor art.190 alin. (5) Cod penal, și urma să-i aplice acestuia o pedeapsă în limitele acestei norme penale, respectiv pedeapsa principală în cazul dat este compusă de închisoare și amendă și ea nu putea fi divizată.

Partea vătămată Iacob Corneliu în ședința instanței de apel a menționat că este de acord cu pedeapsa stabilită sub formă de închisoare deoarece s-a constatat cert că a comis o infracțiune, însă și-a expus dezacordul că nu a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă.

Inculpatul Gorbani Ruslan în ședința instanței de apel a declarat că nu recunoaște vina de comiterea infracțiunii imputate recunoscând doar faptul că a dus persoanele cu mașina inclusiv și pe maica stăriță.

Avocatul Veaceslav Pascari în interesul inculpatului Gorbani Ruslan în ședința instanței de apel a susținut apelul inculpatului și apelul apărătorului

acestui, considerând că, sentința este una nefondată și nemotivată, bazată doar pe declarațiile părții vătămate, or alte probe care ar confirma existența comiterii infracțiunii, de către partea acuzării nu au fost prezentate în cadrul judecării cauzei, astfel, la emiterea sentinței au fost ignorate integral declarațiile martorilor: *****, *****, *****, *****, ***** și s-a bazat în mod prioritar pe declarațiile părții vătămate Iacob Corneliu. Mai mult ca atât, Iacob Corneliu a declarat în ședința de judecată că, activa în calitate de colector la SA "Floarea Soarelui", respectiv în calitate de profesionist dacă și ar fi transmis careva mijloace financiare lui Gorbani Ruslan evident că Iacob Corneliu urma să întocmească un înscris în acest sens, or nu există nici o argumentare logică din partea lui Iacob Corneliu cum eventual ar fi putut să transmită suma totală de 609 000 lei fără a întocmi careva înscrisuri.

A solicitat admiterea cererii de apel a apărării, casarea sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 21 mai 2025, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi soluții de achitare a inculpatului Gorbani Ruslan.

Ca urmare a expunerii părților pe marginea apelurilor declarate de inculpatul Gorbani Ruslan, avocatul Matachi Igor în interesul inculpatului și al procurorului în susținerea/respingerea argumentelor din apeluri procurorul s-a referit la baza probantă, astfel în instanța de apel fiind cercetate materialele cauzei penale: care au fost reflectate în proicesul-0-verbal al ședinței de judecată asupra căror instanța se va expune în cadrul motivării soluției și combaterii argumentelor apelanților.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând argumentele apelurilor declarate la caz în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, ținând cont de opiniile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia că apelurile inculpatului Gorbani Ruslan și al apărătorului său Matachi Igor și apelul procurorului urmează a fi respinse ca nefondate, din considerentele ce succed.

Concluzia Colegiului despre casarea sentinței se va întemeia pe prevederile art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, potrivit căroră, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: *...respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...apelul este nefondat.*

În aceasta ordine de idei, Colegiul reține, că cauza penală în privința lui Gorbani Ruslan da fost examinată în procedură generală, inculpatul și avocatul

apelant pledând pentru emiterea unei soluții de achitare, acuzatorul de stat solicitând casarea sentinței instanței de fond în latura penală.

Cu referire la solicitarea inculpatului și al apărătorului-apelant Matachi Igor, precum și a avocatului participant Veaceslav Pascari de achitare a inculpatului Gorbani Ruslan, Colegiul penal consideră că judecând cauza penală, instanța de fond în conformitate cu prevederile art.101 Cod procedură penală a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Gorbani Ruslan în comiterea faptelor incriminate, constatând și reținând în acțiunile acestuia comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal.

Colegiul ajunge la concluzia privind legalitatea sentinței adoptate în latura calificării acțiunilor inculpatului conform învinuirii aduse și recunoașterii vinovăției acestuia, or, instanța de fond a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei prin prisma probelor acumulate și cercetate în ședință. În acest sens, instanța de fond întemeiat a bazat sentința de condamnare pe probele cercetate în ședința de judecată și analizate în conținutul sentinței.

Potrivit art.413 alin.(3) Cod de procedură penală, *instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi.*

Instanța de apel operează și cu prevederile art.414 alin.(6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul verbal.*

Respectiv, dat fiind faptul că în instanța de apel nu au fost cercetate probe noi, la emiterea soluției Colegiul penal se va baza pe probele administrate în cadrul procesului penal de către instanța de fond, care au fost cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel.

Potrivit art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, *toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.*

Potrivit art.101, alin.(1,2) Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.*

În urma verificării probatoriului cercetat, Colegiul penal concludă contrar alegațiilor inculpatului și a apărătorului-apelant și participant în instanța de apel Veaceslav Pascari, că probele puse la baza sentinței de condamnare a lui Gorbani Ruslan pe art. 190 alin. (5) Cod penal corespund cerințelor legale, prin prisma acestora instanța de judecată a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei. Probele administrate în cadrul prezentei cauze penale formează un ansamblu probatoriu, prin care se dovedește pe deplin vinovăția inculpatului în faptele aduse lui în învinuire, totodată fiind totalmente combătute invocările din apelul avocatului despre faptul că instanța de fond în lipsa unui probatoriu concludent a examinat superficial cauza și pripit a emis în privința lui Gorbani Ruslan a unei sentințe de condamnare.

Colegiul consideră, că la caz au fost apreciate just acțiunile inculpatului și corect încadrate conform semnelor calificative ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal - „escrocheria”, *adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, acțiunile prevăzute la alin. (1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”.*

În combaterea alegațiilor apărării în interesul inculpatului Gorbani Ruslan, precum și a solicitării de achitare a acestuia pe învinuirea în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal, Colegiul penal în susținerea soluției just emise de instanța de fond va prelua argumentele acesteia și anume ce ține de existența în acțiunile inculpatului Gorbani Ruslan a elementelor infracțiunii, acestea fiind susținute prin probele acumulate, administrate la caz și cercetate atât de instanța de fond cât și de instanța de apel.

Astfel, comiterea de către Gorbani Ruslan a infracțiunii incriminate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal se confirmă prin **declarațiile părții vătămate Corneliu Iacob** depuse în instanța de fond unde a declarat că *aproximativ prin anii 2018-2019 a fost telefonat de către o persoană necunoscută, care s-a prezentat a fi*

Gorbani Ruslan și care i-a propus să procure cantitatea de 150 tone de semințe de floarea soarelui, care se păstra la elevatorul din or. Făleşti, înțelegându-se la prețul de vânzare de 4,5 lei/kg. Gorbani Ruslan i-a comunicat că floarea soarelui aparține mănăstirii Sfînta Treime, fiind donată.

*În urma înțelegerii cu Gorbani Ruslan și din motiv că facturile erau întocmite, ștampilate și semnate, avînd acordul șefilor, i-a transmis lui Gorbani Ruslan suma de 609000 lei (bani cheș), deși încă semințele de floarea soarelui nu le încărcase. El a numărat banii, bancnote erau cu nominalul de 100, 200 și respectiv 500 lei, iar Gorbani Ruslan îi puneau în geantă. (f.d. 236-239, vol. III), astfel nu poate fi reținută poziția inculpatului Gorbani Ruslan precum că, personal lui Iacob Corneliu nu i-a prezentat nici un act/scrisoare că deține 150 tone de răsărită și nici nu a primit de la acesta suma de 609 000 lei și nici nu cunoaște care ar fi motivul că Iacob Corneliu declară că i-a transmis suma respectivă de bani, nici nu a văzut ca Iacob Corneliu să transmită bani cuiva, or, atît din declarațiile martorilor *****, ***** și ***** se confirmă existența unei tranzacții între Gorbani Ruslan și Iacob Corneliu în vederea vânzării-cumpărării semințelor de floarea soarelui.*

*Se reține și faptul, transmiterii mijloacelor bănești de către partea vătămată Iacob Corneliu inculpatului Gorbani Ruslan care se probează prin declarațiile părții vătămate, care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a comunicat că "Gorbani Ruslan a prezentat o scrisoare precum că firma dată a donat mănăstirii cantitatea de 150 tone. Acesta a spus că așa se practică, cu scrisoare și a indicat că cantitatea de 150 tone de semințe de floarea soarelui urmează a fi transmisă lui, după care a emis șapte facturi fiscale. I-a transmis lui Gorbani Ruslan suma de 609 000 lei, spunându-i să vină a doua zi. A numărat banii, erau bancnote cu nominalul de 100, 200 și 500 lei, iar Gorbani Ruslan îi puneau în geantă spunând "ce la bani!", în combaterea alegațiilor apărătorului-apelant reținându-se că partea vătămată Iacob Corneliu nu a luat nici o recipisă, anume din motiv că se baza pe cele 7 facturi fiscale și scrisoarea semnată și ștampilată prezentată de Gorbani Ruslan. Mai mult ca atît în susținerea vinovăției inculpatului Gorbani Ruslan de comiterea infracțiunii imputate conform art. 190 alin. (5) Cod penal este și faptul, că partea vătămată Iacob Corneliu a doua zi când a venit să încarce semințele de floarea soarelui, a discutat la telefon cu *****, persoana cărei "de facto" aparțineau semințele de floarea soarelui și care i-a comunicat că pe contul întreprinderii nu au fost efectuate careva transferuri de bani. Atunci Iacob Corneliu l-a telefonat de mai*

multe ori pe Gorbani Ruslan, dar acesta îi spunea că totul este bine, apoi însă a înțeles că este o escrocherie și a anunțat poliția.

Declarațiile lui Iacob Corneliu coroborează și cu cele stabilite în urma examinării informației bancare eliberate de "MAIB", prin care se confirmă că Iacob Corneliu la data de 06 noiembrie 2018 a ridicat în numerar suma de 593 000 lei și respectiv suma de 100 000 lei, totodată fiind analizată și informația despre contribuabil, generată la data de 29 noiembrie 2018, pe contul S.A. "Combinatul de colectare și prelucrarea cerealelor", S.R.L. "Naslavagroteh" și a Comunității Religioase Mănăstirea cu Hramul Sfânt nu s-au identificat înregistrarea sumelor transferate de către Gorbani Ruslan, care denotă însușirea sumei oferite de Iacob Corneliu (609 000 lei), cu bună știință de către inculpat, pentru a-i folosi în interes personal.

De asemenea relevant instanța de fond a reținut în calitate de probe declarațiile martorilor, astfel potrivit **declarațiilor martorului ******* depuse în instanța de fond acesta a declarat că *întâmplător s-a întâlnit cu Gorbani Ruslan în municipiul Chișinău, care i-a spus că a lucrat ca paroh la biserica din Clocușna, iar acolo el are un prieten foarte bun pe nume Rusanovschi. Gorbani Ruslan, în jumătatea a doua a anului 2018, l-a întrebat dacă poate să-l ajute cu procurarea semințelor de floarea soarelui. După aproximativ o lună a discuții purtate cu primarul or. Otaci, ******, acesta i-a comunicat că a găsit aproximativ 100-150 tone de semințe de floarea soarelui. Apoi, el împreună cu Gorbani Ruslan și o persoană de gen feminin în haine bisericești au mers la Naslavcia. Acolo au discutat cu *****, care le-a comunicat că are semințe de floarea soarelui o cantitate mai mare de 150 tone. Gorbani Ruslan i-a spus să vorbească cu ***** ca să-i dea un document că are și poate să-i dea semințe de floarea soarelui. A discutat cu ultimul și acesta a scris personal, de mână, un act cu 150 tone de semințe de floarea soarelui de la elevatorul din or. Fălești, a aplicat semnătura, după care l-a înmănat lui Gorbani Ruslan. Ulterior au plecat la elevatorul din Fălești, au intrat în contabilitate și Gorbani Ruslan a arătat documentul de la *****. Doamnele de acolo i-au comunicat că au discutat cu ***** și cunosc despre acel document, însă marfa de pe teritoriul elevatorului pleacă doar după achitarea fiecărui automobil încărcat cu floarea soarelui. Ulterior au plecat. Personal a vorbit cu ***** dacă poate să dea parohiei Române cantitatea de semințe de floarea soarelui de 150 tone, nu a mers vorba de donație la mănăstire. Pe Iacob Corneliu nu îl cunoaște. După cazul din data de 08 noiembrie 2023 a fost

telefonat de Gorbani Ruslan, care i-a spus să-și schimbe telefonul, inclusiv i-a spus ca nici la ședință să nu se prezinte. (f.d. 7-10, vol. IV).

Util speței sunt și **declarațiile martorului ******* care în instanța de fond a declarat că Gorbani Ruslan i-a spus că semințele de floarea soarelui le transmite lui Iacob Corneliu. Ulterior, Iacob Corneliu i-a comunicat că a transmis banii părintelui (Gorbani Ruslan). Atunci, văzând că ei intenționează să încarce semințele, a sunat pe directorul *****, care i-a comunicat că pe contul S.R.L. „NoslavAgroTeh” nu a fost efectuat nici un transfer de bani. A doua sau a treia zi, a venit Gorbani Ruslan împreună cu ***** și au adus 6-7 facturi fiscale. (f.d. 16 vol. IV.)

Relevante cazului sunt reținute și declarațiile **martorului ******* care în instanța de fond a declarat că în anul 2018 s-a întâlnit cu Gorbani Ruslan, care l-a întrebat dacă dispune de semințe de floare soarelui și au avut o înțelegere privind vânzarea acestora unei mănăstiri, în cazul în care îi va convine prețul. Ulterior, acesta a solicitat un act (scrisoare) prin care să se confirme că SRL „NaslavAgroTeh” are la păstrare cantitatea de 150 tone de semințe de floarea soarelui la elevatorul din or. Fălești. În continuare martorul ***** a declarat că, el doar a confirmat prin act/scrisoare că dispune de semințe de floarea soarelui, dar nu că le oferă sub formă de donație. (f.d. 29-30, vol. IV).

Colegiul va reține și **declarațiile martorului ******* care în ședința instanței de fond a declarat că în anul 2018 a fost telefonată de directorul *****, care i-a comunicat că vor veni niște persoane care vor scrie o scrisoare că ei au semințe de floarea soarelui la Combinatul de colectare la Fălești. Peste ceva timp au venit trei persoane, doi bărbați și o doamnă. Unul era îmbrăcat în haine de preot, iar doamna s-a prezentat ca preoteasă. Ei au comunicat că au nevoie de o scrisoare precum că ei dispun de semințe de floarea soarelui. Doamna/maica a scris scrisoarea respectivă, i-a transmis-o lui Gorbani Ruslan, acela a citit-o, apoi a rupt-o. Ulterior, matusca (*****) a scris o altă scrisoare, în limba română și i-au spus că au nevoie de semnătură și ștampilă. Atunci l-a sunat pe ***** și i-a comunicat că a fost scrisă o scrisoare, însă în limba română, dar ea nu înțelege ce este scris acolo. ***** i-a spus să pună ștampila și să scrie „Bîrlădeanu”. În scrisoarea inițială era scris că întreprinderea dispune de semințe de floarea soarelui, dar nu că o donează (f.d. 40, vol IV).

Sunt oportune speței și **declarațiile martorului ******* depuse în instanța de fond unde a declarat că în acea perioadă era stăriță la mănăstirea din s. Alava r-l

*Ștefan Vodă. Acolo a fost atribuit un teren pentru construirea unei mănăstiri, iar pe Gorbani Ruslan, care la acel moment era preot, l-a angajat în calitate de preot la mănăstirea care urma a fi construită. ***** i-a comunicat că urmează să meargă la Naslavcea pentru ca ea să semneze actele pentru donația semințelor de floarea soarelui pentru mănăstire. La Naslavcea a semnat o foaie, nu știe ce era scris pe ea, ei i-au spus să semneze și atât. Ce au făcut ulterior cu foaia respectivă nu cunoaște, deoarece a mers acasă. La elevatorul din Fălești împreună cu Gorbani Ruslan nu a fost. La Fălești ea nu s-a întâlnit cu Iacob Corneliu, cu ultimul s-a întâlnit Gorbani Ruslan și *****. Pe Iacob Corneliu ea nu-l cunoaște. După ce a semnat scrisoarea la Naslavcea, ea a plecat la Chișinău, iar Gorbani Ruslan a rămas cu *****. Scrisoarea respectivă era în limba română. Totul a fost pus la cale de *****. La final a înțeles că Gorbani Ruslan nu a procedat corect. Ei personal nu i-au fost transmiși bani și nici pentru mănăstire nu au fost bani. Cine a luat banii nu cunoaște. (f.d. 41-42, vol. IV).*

Deși **inculpatul Gorbani Rusnac** neagă comiterea infracțiunii de escrocherie față de partea vătămată Corneliu Iacob, declarații apreciate critic de către instanța de apel, totuși acestea vor fi reținute în contextul probatoriului acumulat care deși indirect totuși parțial coroborează cu celelalte declarații și materiale ale cauzei penale, astfel declarând: *în anul 2018 a fost numit în calitate de preot al mănăstirii "Sfînta Treime", iar stăriță era Serafima (Maria) Matei. Mănăstirea se află în r-l Ștefan Vodă, s. Alava. Împreună cu maica Serafima (Maria) Matei și ***** au mers în s. Naslavcea unde au discutat despre floarea soarelui, intenționând să i-a răsărită și să o vândă prin mănăstiri. Acolo el nu a primit și nici nu a semnat nici un act. ***** de la contabila din s.Naslavcia a primit hârtii că i se va transmite răsărită. Cu Iacob Corneliu i-a făcut cunoștință ***** , astfel convenind să se întâlnească în mun. Chișinău, i-au propus acestuia să cumpere 100 tone de răsărită la preț de 4 lei/kg - 400 000 lei. Iacob Corneliu a fost de acord și a fost încheiat contract între acesta și mănăstire. La fel s-au înțeles că, atunci când vor veni actele de la s.Naslavcea că floarea soarelui le aparține, Iacob Corneliu va veni și o va lua. ***** i-a adus un certificat precum că floarea soarelui este transferată în proprietatea mănăstirii. Certificatul respectiv le-a fost dat la s.Naslavcea. Ulterior maica Serafima (Maria) a transmis documentele lui Iacob Corneliu, spunându-i să facă transferul banilor la momentul când va primi răsărită. Apoi Iacob Corneliu s-a înțeles deja cu mașinile să vină să încarce răsărită. Răsărita nu a fost luată de nimeni de la Fălești. Lui Iacob Corneliu*

*personal nu i-a prezentat nici un act precum că deține 150 tone de răsărită și nici nu a primit de la acesta suma de 609 000 lei. Nu cunoaște de ce Iacob Corneliu declară că i-a transmis suma respectivă de bani. Nici nu a văzut ca Iacob Corneliu să transmită bani cuiva. Își amintește că se discuta despre 100 tone de floarea soarelui, nu 150 tone după cum este indicat în rechizitoriu. Floarea soarelui pe care au primit-o de la Naslavcea, li s-a dat la preț de 2,5 lei/kg, iar ei intenționau să o vândă lui Iacob Corneliu la preț de 4 lei/kg. Asupra prețului pentru semințele de floarea soarelui au convenit de comun acord toți trei. Răsărita nu au văzut-o, din motiv că maica Serafîma (Maria) i-a comunicat că nimeni nu le va da răsărita până nu vor aduce banii. Iacob Corneliu nu a primit floarea soarelui din motiv că nu a transmis banii. Nici lui nu i-au fost transmiși bani pentru ca ulterior să insiste să i se dea floarea soarelui. Când au venit la Fălești li s-a apus că nu vor primi semințele de floarea soarelui din motiv că nu a fost achitată. Nu poate explica de ce Iacob Corneliu a scris plângere pe el, că el nu a transmis și nici nu a primit nimic. Nu a văzut să fi primit bani de la Iacob Corneliu maica Serafîma (Maria) sau *****. Nu cunoaște dacă cineva a primit bani de la Iacob Corneliu. Nu a fost situația ca maica Serafîma (Maria) să numere banii. Cu Iacob Corneliu nu este în relații de dușmănie sau ceartă, până la cazul dat nici nu se cunoșteau, îl știa doar *****. Nu cunoaște de ce Iacob Corneliu spune că i-a transmis anume lui bani. Acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material și moral, înaintată de Iacob Corneliu, o consideră neîntemeiată, din motiv că el nu a luat banii (f.d. 72-73, vol. IV).*

*Instanța de apel rămâne solidară cu instanța de fond în aspectul în care a apreciat drept lipsite de credibilitate afirmațiile inculpatului Gorbani Ruslan precum că ” maica Serafîma (Maria) a transmis documentele lui Iacob Corneliu spunându-i să facă transferul banilor la momentul când va primi răsărita. Apoi Iacob Corneliu s-a înțeles deja cu mașinile să vină să încarce răsărita. Răsărita nu a fost luată de nimeni de la Fălești. Lui Iacob Corneliu personal nu i-a prezentat nici un act precum că deține 150 tone de răsărită și nici nu a primit de la acesta suma de 609 000 lei”, or, reieșind din declarațiile martorului ***** la elevatorul din or. Fălești cu Iacob Corneliu s-a întâlnit ***** și Gorbani Ruslan, iar potrivit declarațiilor martorului ***** , după cele întâmplate în luna noiembrie 2018, Gorbani Ruslan i-a comunicat că i-a transmis bani lui Iacob Corneliu de aproximativ trei ori.*

De asemenea circumstanțele comiterii de către inculpatul Gorbani Ruslan a infracțiunii de escrocherie în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal se confirmă și prin procesul-verbal de ridicare din data de 17 decembrie 2018, potrivit căruia de la Iacob Corneliu a fost ridicată informația bancară a "MAIB" (f.d. 92, vol. I), precum și prin informația eliberată de MAIB, la data de 13 decembrie 2018, prin care se confirmă că Iacob Corneliu, la data de 06 noiembrie 2018 a ridicat numerar de la contul de card, în sumă de 593 000 lei (f.d. 93, vol. I) și informația eliberată de MAIB, la data de 17 decembrie 2018, prin care se confirmă că Iacob Corneliu, la data de 06 noiembrie 2018, prin intermediul cardului 4356-0474, a ridicat suma de 100 000 lei (f.d. 94, vol. I) și informațiile despre contribuabil generată la data de 29 noiembrie 2018, potrivit cărora pe contul S.A. „Combinatul de colectare și prelucrarea cerealelor”, a S.R.L. "Naslavagroteh" și a Comunității Religioase Mănăstirea cu Hramul Sfânt nu au parvenit careva transferuri de la Gorbani Ruslan (f.d. 97-105, vol. I), relevante fiind și descifrările convorbirilor telefonice purtate de la telefonul mobil al lui Gorbani Ruslan, ridicate în baza încheierii judecătorului de instrucție, din care rezultă că în perioada 01 iulie 2018 - 17 decembrie 2018 acesta a purtat mai multe convorbiri telefonice, inclusiv cu Iacob Corneliu, ***** și S.A. "Floarea soarelui Fălești" (elevator) (f.d. 149-180, vol. I)

În calitate de probe Colegiul penal reține și următoarele probe: procesul-verbal de confruntare din 13 ianuarie 2020, în legătură cu divergențele între declarațiile date de Gorbani Ruslan și Iacob Corneliu (f.d. 112-118, vol. II); procesul-verbal de ridicare din 05 martie 2020, potrivit căruia de la "Combinatul de colectare și prelucrare a cerealelor din Fălești" a fost ridicată scrisoarea cu nr. 71 din data de 13 noiembrie 2018, scrisoarea cu nr. 50 din data de 18 octombrie 2018 și facturile fiscale cu nr. WD 04650021, WD 04650022, WD 04650023, WD 04650024, WD 04650025, WD 04650026 și WD 04650027 (f.d. 188, vol. II); - scrisoarea cu nr. 50, scrisă din numele directorului SRL "Naslavagroteh", *****, la data de 18 octombrie 2018, potrivit căreia a transmis Mănăstirii "Sfânta Treime" semințe de floarea soarelui în cantitate de 150 tone, care se aflau la păstrare la "CCPC Fălești" (f.d. 225, vol. II); scrisoarea cu nr. 71, scrisă din numele Mănăstirii "Sfânta Treime", la data de 13 noiembrie 2018, potrivit căreia a rugat ca cantitatea de 150 tone de floarea soarelui, ce aparține Mănăstirii "Sfânta Treime" și se află la păstrare la SA „CCPC Fălești” să fie transmisă la "PASIPAS Taxobeni" (f.d. 226, vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din data de 05 martie 2020, potrivit căruia au fost examinate scrisorile cu nr. 71 din data de 13 noiembrie

2018 și nr. 50 din data de 18 octombrie 2018, facturile fiscale cu nr. WD 04650021, WD 04650022, WD 04650023, WD 04650024, WD 04650025, WD 04650026 și WD 04650027, și registrul pe facturile anulate WD 04650021- WD 04650027 (f.d. 227, vol. II); procesul-verbal de confruntare din 22 mai 2020, în legătură cu divergențele între declarațiile date de Gorbani Ruslan și ***** (f.d. 237-240, vol. II).

Deși inculpatul Gorbani Ruslan nu recunoaște vina și pledează nevinovat, Colegiul penal apreciind poziția respectivă ca fiind o metodă de apărare, de eschivare de la răspunderea penală și un drept de a nu se autoincrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or, persoana care pe tot parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu pot fi calificate ca circumstanțe agravante la stabilirea pedepsei penale, deoarece este un drept al său, iar nevinovăția lui trebuie dovedită de către acuzatorul de stat prin probe, totuși reținând declarațiile acestuia care deși parțial totuși coroborează cu declarațiile părții vătămate și a martorilor, precum și cu probele acumulate la caz.

În pofida celor invocate în dezbateri pe marginea apelurilor de către apărare, precum că fapta inculpatului Gorbani Ruslan nu este dovedită prin probe, și că acesta nu ar fi comis infracțiunea imputată în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal, Colegiul penal atestă în sentință motivarea plauzibilă a concluziilor privitor la constatarea faptei de a cărei comitere este acuzat inculpatul conform componentei infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, iar solicitarea apărării contravine bazei probante și circumstanțelor de fapt constatate la caz nu poate echivala cu o achitare după cum s-a solicitat prin apeluri.

Instanța de apel reține soluția instanței de fond de calificare a acțiunilor inculpatului Gorbani Ruslan în baza art. 190 alin. (5) Cod penal ca fiind justă, or se constată cu certitudine faptul, că la caz au fost utilizați termeni evaluativi, efectuându-se evaluarea contextului faptei, stabilirea gradului real de pericol social, determinarea intenției autorului, precum și consecințele survenite pentru victimă ce a suferit în rezultatul comportamentului infracțional al inculpatului.

Astfel, Colegiul penal apreciază critic dezacordul apărării și a inculpatului cu calificarea acțiunilor în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal, or, faptul dat contravine bazei probante a cauzei penale, iar contrar celor invocate de apărare și inculpat în ședința instanței de apel, instanța de fond just, corect și relevant a stabilit circumstanțele de fapt întru constatarea vinovăției inculpatului Gorbani

Ruslan în acest sens preluându-se motivarea instanței de fond cu privire la faptul, că potrivit Doctrinei *obiectul juridic* al infracțiunii imputate și reținute în sarcina inculpatului Gorbani Ruslan ca fiind dovedită are un caracter complex: *obiectul juridic principal* care îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, iar acțiunea adiacentă fiind exprimată în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane, prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, adică că acesta vinde părții vătămate semințe de floarea soarelui în cantitate de 150 tone, iar încheierea tranzacției respective și transmiterea sumei – bani cheș, a fost determinată nemijlocit de comportamentul dolosiv sau viclean al acestuia.

De asemenea, *obiectul juridic secundar* al escrocheriei în spețe, îl constituie relațiile sociale cu privire la încrederea și buna-credință de care părțile trebuie să dea dovadă la încheierea și executarea unui act juridic sau tranzacție.

În același timp, *obiectul material* al infracțiunii comise constituie bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

La caz, *obiectul material* la care s-a atentat prin acțiunile ilegale ale inculpatului Gorbani Ruslan constituie mijloacele bănești în valoare de 609 000 lei, pe care ultimul i-a primit de la Iacob Corneliu în urma înțelegerii verbale privind vânzarea semințelor de floarea soarelui în cantitate de 150 tone.

Analizând *latura obiectivă* a componenței de infracțiune incriminată lui Gorbani Ruslan, instanța de judecată subliniază că nemijlocit fapta prejudiciabilă are următoarea structură alcătuită din două acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, b) acțiunea adiacentă, care constă în inducerea și menținerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase.

În art. 190 Cod penal, noțiunea ”dobândire ilicită” are sensul autentic de ”sustragere”. Nu există nici un temei de a afirma că escrocheria nu este o infracțiune săvârșită prin sustragere.

Prin intermediul inducerii în eroare, făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndreptățit a le lua. În astfel de situații nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa. Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare

scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din urmă (deseori, inclusiv ”martorilor oculari” care fac parte din același grup infracțional) caracterul “legitim” al tranzacției efectuate.

Totodată, ca modalitate faptică a laturii obiective instanța de judecată a constatat în acțiunile inculpatului Gorbani Ruslan - prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și calitățile substanțiale ale obiectului și persoanei și anume asupra faptului că deține cantitatea de 150 tone de semințe de floarea soarelui, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate date în cadrul ședinței de judecată, însă la acel moment inculpatul Gorbani Ruslan nu deținea acest drept.

Concluzionând, instanța menționează că intrând în posesia sumei de 609 000 lei, primiți în urma tranzacției verbale privind vânzarea semințelor de floarea soarelui în cantitate de 150 tone, deși la acel moment semințele respective nu îi aparțineau cu drept de proprietate, Gorbani Ruslan a realizat pe deplin latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie: prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, adică s-a prezentat drept comerciant ce deține dreptul de a vinde, fapt ce a dus la transmiterea banilor și în final a cauzat un prejudiciu părții vătămate Iacob Corneliu.

Instanța reține că, escrocheria este o infracțiune materială, care se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință, iar în speță, dauna/prejudiciul nu a fost restituit până în prezent părții vătămate.

Cu referire la latura subiectivă se remarcă că, infracțiunea de escrocherie este una intenționată, iar conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei (dolus ex re), adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate și a circumstanțelor de fapt și de drept analizate supra, denotă prezența unei intenții directe la săvârșirea infracțiunii de către inculpatul Gorbani Ruslan.

Instanța de apel reține că, chiar dacă inculpatul Gorbani Ruslan nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii, acesta în mod vădit conștientiza sursa de proveniență a mijloacelor bănești, în condițiile când a comis fapta în privința victimei cu caracter de îndeletnicire, întrunind elementele intelectual și volitiv ale intenției directe. Mai mult, acesta a întreprins acțiuni directe în scopul realizării laturii obiective a faptei incriminate, dar și a participat la momentul primirii mijloacelor bănești în circumstanțe în care ar fi imposibil pentru orice

persoană să nu perceapă caracterul ilicit al faptei comise. Concomitent, instanța a constatat prezența semnului obligatoriu care confirmă prezența scopului de cupiditate la săvârșirea infracțiunii, ori din mijloacele de probă administrate denotă exclusiv dorința inculpatului Gorbani Ruslan de a beneficia de mijloacele bănești, de a le însuși, precum și nerestituirea până în prezent părții vătămate a prejudiciului cauzat, după cum se confirmă și de partea vătămată.

Din punct de vedere al calității de subiect al infracțiunii, instanța de fond just a statuat că acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal, conform art. 21 alin. (2) din Codul penal, a atins vârsta de 16 ani, iar la caz, instanța atestă că inculpatul Gorbani Ruslan identificat prin extrasul din Registrul de Stat al Populației fiind născut pe *****, întrunește semnele subiectului infracțiunii incriminate.

Colegiul, analizând declarațiile martorilor și a părții vătămate, consideră că acestea sunt veridice, relatează adevărul, sunt consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului, care coroborează cu probele materiale scrise cercetate în ședința de judecată, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare a lui Gorbani Ruslan în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Colegiul penal relevă că probele administrate la materialele cauzei coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, or careva divergențe între declarațiile martorilor și a părții vătămate și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

Instanța de apel notează că prin justificarea elementelor de fapt expuse, au fost probate toate aspectele importante pentru stabilirea faptei și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, iar mijloacele de probă cercetate au un conținut probant suficient la caz, pe măsură să înlăture toate dubiile privind vinovăția inculpatului.

Colegiul penal privitor la stabilirea pedepsei pentru comiterea de către Gorbani Ruslan a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal Colegiul penal va respinge argumentele procurorului în acest sens.

Astfel deși instanța de fond just a reținut că, infracțiunea incriminată inculpatului Gorbani Ruslan a fost comisă în luna noiembrie 2018, iar în temeiul art. 8 Cod penal, legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, reglementa sancțiunea pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal sub formă de ”închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa

anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”, în acord cu prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, indicând că legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Totodată relevant reținând și faptul, că prin Legea nr.247 din 29.07.2022 (în vigoare 26.08.2022) ”pentru modificarea unor acte normative” au fost operate modificări la prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal, în următoare redacție ”(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)-(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”.

Ulterior, prin Legea nr.136 din 06.06.2024 (în vigoare 07.09.2024) ”pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional)” au fost operate modificări la prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal, în următoare redacție ”Acțiunile prevăzute la alin. (1)-(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsește cu închisoare de la 7 la 10 ani, cu amendă în mărime de la 9000 la 16000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”.

Astfel, instanța de judecată apreciind că, după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, la momentul comiterii infracțiunii de către inculpatul Gorbani Ruslan în luna noiembrie 2018, prin prisma art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal și săvârșită de către inculpatul Gorbani Ruslan se clasifică ca fiind una ”deosebit de gravă” și pentru săvârșirea căreia legea prevede în calitate de pedeapsă ”închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”, iar infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal în redacția Legea nr.136 din 06.06.2024 (în vigoare 07.09.2024) ”pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional)”, la momentul actual se clasifică după caracterul și gradul

prejudiciabil, ca fiind infracțiune ”gravă” și pentru săvârșirea căreia legea prevede în calitate de pedeapsă ” închisoare de la 7 la 10 ani cu amendă în mărime de la 9000 la 16 000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”.

Respectiv, în speță, instanța de judecată în temeiul art. 10 alin. (1) Cod penal corect a aplicat retroactivitatea legii penale în privința infracțiunii săvârșite de către inculpatul Gorbani Ruslan, însă nu a acordat deplină eficiență legii mai favorabile la aplicarea sancțiunii penale, și anume redacția Legii nr.247 din 29.07.2022 (în vigoare 26.08.2022) ”pentru modificarea unor acte normativ”, or, aceasta ușurează pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului.

Totodată de către instanța de fond la stabilirea pedepsei în mod defectuos a argumentat că pedeapsa cu amendă în mărime de la 9000 la 16000 de unități convenționale nu poate fi aplicată din motiv că înrăutățește situația persoanei vinovate, or Colegiul remarcă că pedeapsa inculpatului Gorbani Ruslan necesită a fi aplicată în redacția că Legii nr.247 din 29.07.2022 (în vigoare 26.08.2022) ”pentru modificarea unor acte normativ” care nu prevedea amenda, prin urmare nu pot fi reținute argumentele expuse de instanță de judecată privitor la divizarea amenzii de pedeapsă închisorii reținute în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 (în vigoare 07.09.2024).

Totuși, Colegiul penal remarcă că instanța de fond corect a concluzionat referitor la quantumul pedepsei cu închisoarea fiind stabilit pe un termen de 8 ani cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis, în acest sens nefiind temeiuri pentru agravarea acesteia în sensul solicitat de procuror (10 ani închisoare), corect fiind aplicată și pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor pe termen de 5 ani în acest sens nefiind careva critici.

Conform prevederilor art. 61 alin.(1) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Potrivit alin. (2) al aceleiași dispoziții legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit alin. (2) al aceleiași dispoziții legale, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel la stabilirea justă și completă a pedepsei inculpatului Gorbani Ruslan Colegiul reține că conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave, săvârșite cu intenție, faptă care face parte din capitolul infracțiunilor contra patrimoniului, care atentează la una din valorile fundamentale - relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, totodată relevant fiind și faptul, că în rezultatul infracțiunii săvârșite de inculpatul Gorbani Ruslan, părții vătămate i-a fost cauzată o daună materială considerabilă, mai mult ca atât cu referire la persoana inculpatului Gorbani Ruslan relevant a se reține că nu este angajat în câmpul muncii, divorțat, are patru copii minori la întreținere (f.d. 3-5, 39-42 vol. II); la evidența medicului narcolog nu se află (f.d. 16, 18, vol. II); de către primăria comunei Dîngeni, Gorbani Ruslan se caracterizează pozitiv, nu întrebuințează băuturi alcoolice și are un comportament liniștit (f.d. 30, vol. II); anterior condamnat de mai multe ori (f. d. 62, vol. II).

Totodată, Colegiul penal consideră că instanța la individualizarea a pedepsei în mod just a reținut că inculpatul Gorbani Ruslan a săvârșit infracțiunea în lipsa circumstanțelor atenuante prevăzute de art. 76 din Codul penal și în prezența circumstanței agravante prevăzute la art. 77 alin. (1) lit. a) din Codul penal, adică ”săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză” (*inculpatul anterior a mai fost condamnat, inclusiv pentru comiterea unei infracțiuni similare, escrocheria și anume prin sentința din 06 aprilie 2011, emisă de Judecătoria Ocnița, potrivit căreia Gorbani Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art. 190 alin. (4),*

361 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită potrivit art. 84 Cod penal o pedeapsă sub formă de privațiune de libertate pe un termen de 7 ani și 6 luni. Procesul penal pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal a fost încetat în legătură cu împăcarea părților. În baza Deciziei Curții de Apel Chișinău, emisă la data de 12 septembrie 2016, acestuia i-a fost stabilită pedeapsa potrivit art. 190 alin. (4) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 5 ani. Procesul penal privind săvârșirea infracțiunii în temeiul art. 361 alin. (1) Cod penal a fost încetat, pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. În rest, sentința din 06 aprilie 2011, emisă de Judecătoria Ocnîța a fost menținută (f.d. 48, vol. II).

Astfel Colegiul penal consideră justă pedeapsa stabilită inculpatului Gorbani Ruslan recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal pedeapsa închisoare pe termen de 8 (opt) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Colegiul judiciar menționează că, scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca ”prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

În sensul expus supra, Colegiul penal va respinge solicitarea acuzatorului de stat de agravare a pedepsei cu închisoarea de la 8 la 10 ani și aplicarea amenzii în sumă de 15 000 unități convenționale.

Privitor la dispozițiile instanței de judecată în latura civilă, Colegiul consideră că instanța de judecată a acordat deplină eficiență prevederilor art.219, 220 și art.387 Cod de procedură penală la soluționarea acțiunii civile a lui Iacob Corneliu, argumentând necesitatea încasării prejudiciului cauzat din contul inculpatului.

Având în vedere motivele expuse supra, Colegiul apreciază ca apelul procurorului în Procuratura Bălți, Oficiul Fălești, Lilian Gonța, apelul inculpatului Gorbani Ruslan și a avocatului acestuia Matachi Igor declarate împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 21 mai 2025 necesită a fi respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări

În conformitate cu art.415 alin.(1) pct.1) lit.c), art.416-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondate apelul procurorului în Procuratura Bălți, Oficiul Fălești, Lilian Gonța, apelul inculpatului Gorbani Ruslan și a avocatului acestuia Matachi Igor declarate împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 21 mai 2025, sentință care se menține fără modificări.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia adoptată integral și pronunțată public la 21 mai 2026.

Președintele ședinței, judecător:

Ghenadie Liulca

Judecătorii:

Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache